

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
ҒЫЛЫМ КОМИТЕТІ
Ш.Ш.УӘЛИХАНОВ АТЫНДАҒЫ ТАРИХ
ЖӘНЕ ЭТНОЛОГИЯ ИНСТИТУТЫ

«EDU.E-HISTORY.KZ» ЭЛЕКТРОНДЫҚ ҒЫЛЫМИ ЖУРНАЛЫ

№ 1(9) қаңтар-наурыз 2017
ISSN 2710-3994

EDU.E-HISTORY.KZ
**электрондық ғылыми
журнал**

2017, № 1(9)

EDU.E-HISTORY.KZ
электронный научный журнал

2017, № 1(9)

EDU.E-HISTORY.KZ
electronic scientific journal

2017, № 1(9)

Құрылтайшы:

Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігі Ғылым комитеті
Ш.Ш. Уәлиханов атындағы Тарих және этнология институты ШЖҚ РМК

Басредактор

Қабылдинов Зиябек Ермұханұлы

Редакциялық алқа:

Р. Абдуллаев (Өзбекстан), Н. Аблажей (Ресей), Б. Аяған, М. Әбусейітова, С. Әжіғали,
Н. Әлімбай, Б. Байтанаев, Қ. Жұмағұлов, Ғ. Кенжебаев, Б. Көмеков,
Мансура-Хайдар (Үндістан), Р. Масов (Тәжікстан), Ә. Мұқтар, В. Плоских (Қырғызстан),
Ю. Петров (Ресей), О. Смағұлов, Сон Ен Хун (Оңтүстік Корея), Е. Сыдықов,
У. Фиерман (АҚШ), А.Чубарьян (Ресей)

Жауапты редактор:

З. Төленова

Редактор:

Р. Көбеев

Редакцияның мекен-жайы:

050100, Қазақстан Республикасы,

Алматы қ.,

Шевченко көшесі, 28,

Ш.Ш. Уәлиханов атындағы Тарих және этнология институты,

«Edu.e-history.kz»

электрондық ғылыми журналының редакциясы

Телефон: +7(727)272-47-59

E-mail: edu.history@bk.ru

Электрондық мекен-жай: <https://edu.e-history.kz/>

Ғылыми журнал Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігінің
Байланыс, ақпараттандыру және ақпарат комитетінде 2014 ж. 29 қазанында тіркелген.
Тіркеу нөмірі № 14602-ИА. Жылына 4 рет жарияланады (электронды нұсқада).

Мақалаларды қайта бастырып жариялағанда, микрофильмге және басқа да көшірмелерге
түсіргенде міндетті түрде журналға сілтеме жасау қажет.

Учредитель и издатель:

РГП на ПХВ «Институт истории и этнологии им.Ч.Ч. Валиханова»
Комитета науки Министерства науки и высшего образования Республики Казахстан

Главный редактор

Кабульдинов Зиябек Ермуханович

Редакционная коллегия:

Р. Абдуллаев (Узбекистан), Н. Аблажей (Россия), Б. Аяган, М. Абусейтова, С. Ажигали,
Н. Алимбай, Б. Байтанаев, К. Жумагулов, Г. Кенжебаев, Б. Комеков,
Мансура-Хайдар (Индия), Р. Масов (Таджикистан), А. Муктар, В. Плоских (Кыргызстан),
Ю. Петров (Россия), О. Смагулов, Сон Ён Хун (Южная Корея), Е. Сыдыков,
У. Фиерман (США), А. Чубарьян (Россия)

Ответственный редактор:

З. Толенова

Редактор:

Р. Кубеев

Адрес редакции:

050010, Республика Казахстан,
г. Алматы,
ул. Шевченко, 28.

Институт истории и этнологии имени Ч.Ч. Валиханова,
«Edu.e-history.kz»

Редакция электронного научного журнала

Телефон: +7(727)272-47-59

E-mail: edu.history@bk.ru

Сайт журнала: <https://edu.e-history.kz/>

Научный журнал зарегистрирован в Комитете связи, информатизации и информации
Министерства по инвестициям и развитию Республики Казахстан, свидетельство о регистрации:
№ 14602-ИА от 29.10.2014 г. Публикуется 4 раза в год (в электронном формате).

При повторной публикации статей, съемке на микрофильмах и других копиях необходимо
обязательно ссылаться на журнал.

Founder and publisher:

RSE on REM "Ch.Ch. Valikhanov Institute of History and Ethnology"
of the Committee of Science of the Ministry of Science and Higher Education of the Republic of
Kazakhstan

Editor-in-chief:

Kabuldinov Ziabek Ermukhanovich

Editorial board:

R. Abdullaev (Uzbekistan), N. Ablazhey (Russia), B. Ayagan, M. Abuseytova, S. Azhigali,
N. Alimbai, B. Baitanaev, K. Zhumagulov, G. Kenzhebaev, B. Komekov,
Mansura-Khaidar (India), R. Masov (Tajikistan), A. Muktar, V. Ploskikh (Kyrgyzstan),
Y. Petrov (Russia), O. Smagulov, Song Yong Hoon (South Korea), E. Sydykov,
W. Fierman (USA), A. Chubaryan (Russia)

Executive editor:

Z. Tolenova

Editor:

R. Kobeev

Editorial address:

050010, Republic of Kazakhstan,
Almaty,
28 Shevchenko Str.
Ch.Ch. Valikhanov Institute of History and Ethnology,
«Edu.e-history.kz»
Editorial electronic scientific journal
Phone: +7 (727) 261-67-19, +7 (727) 272-47-59
E-mail: edu.history@bk.ru
Journal website: <https://edu.e-history.kz/>

The scientific journal is registered at the Committee for Communications, Informatization and
Information of the Ministry for Investments and Development of the Republic of Kazakhstan, r
egistration certificate:

No. 14602-IIA dated October 29, 2014. The journal is published 4 times a year (in electronic
format).

When re-publishing articles, shooting on microfilm and other copies, it is necessary to refer to the
journal.

FTAXP / MPHTI / IRSTI 03.20.

CHINESE VIEW ON THE EXPANSION OF THE SHANGHAI COOPERATION ORGANIZATION

Serikkaliyeva A.E.¹, Aidarbek A.A.²

¹PhD, Senior Lecturer of the Department of Chinese Studies of the al-Farabi Kazakh National University, Research Fellow at the Eurasian Research Institute of the Khoca Akhmet Yasawi International Turkish-Kazakh University

²PhD, Deputy Director of the Eurasian Research Institute of the Khoca Akhmet Yasawi International Turkish-Kazakh University

Abstract. The article analyzes China's policy on the issue of expansion of the SCO. Most analysts agree that the Shanghai Cooperation Organization is the main Chinese initiative, and that China is playing a leading role in the SCO process. China has pinned great hopes on the ability of the SCO to become an organization of multilateral economic cooperation. Beijing has offered a series of investment programs in the SCO, but economic projects were not implemented in the framework of the SCO. In 2013, China put forward a new initiative –

“One Belt, One Road”. After the address the issue of multilateral economic cooperation, China has paid attention to the future expansion of SCO membership.

Keywords: China, SCO, multilateral economic cooperation, security.

ҚЫТАЙДЫҢ ШАНХАЙ ҰНТЫМАҚТАСТЫҚ ҰЙЫМЫН КЕҢЕЙТУ ТУРАЛЫ КӨЗҚАРАСЫ

Сериккалиева А.Е.¹, Амирбек А.А.²

¹PhD докторы, аль-Фараби атындағы ҚазҰУ Қытайтану кафедрасының аға оқытушысы, Қ.А.Ясауи атындағы ХҚТУ Еуразия ғылыми-зерттеу институтының ғылыми қызметкері, Алматы қ., Қазақстан.

²PhD докторы, Қ.А.Ясауи атындағы ХҚТУ Еуразия ғылыми-зерттеу институтының директор орынбасары.

Аңдатпа. Мақала ШЫҰ кеңейту мәселесі бойынша Қытайдың саясатын талдайды. Көптеген сарапшылардың пікірі бойынша Шанхай ынтымақтастық ұйымы негізгі қытай бастамасы болып табылады және Қытай «ШЫҰ үдерісінде» жетекші рөл атқарады. Қытай ШЫҰ көпжақты экономикалық ынтымақтастық ұйым болу қабілетіне үлкен үміт артып отыр. Бейжың ШЫҰ инвестициялық бағдарламалар топтамасын ұсынды, бірақ ШЫҰ аясында экономикалық жобалар жүзеге асырылған жоқ. 2013 жылы Қытай жаңа бастаманы көтереді, «Бір белдеу - Бір жол» бойынша көпжақты экономикалық ынтымақтастық мәселесі шешілгеннен кейін, Қытай ШЫҰ кеңейту мәселесіне назар аударды.

Түйін сөздер: Қытай, ШЫҰ көпжақты экономикалық ынтымақтастық, қауіпсіздік.

КИТАЙСКОЕ ВИДЕНИЕ РАСШИРЕНИЯ ШАНХАЙСКОЙ ОРГАНИЗАЦИИ СОТРУДНИЧЕСТВА

Сериккалиева А.Е.¹, Амирбек А.А.²

¹Доктор PhD, старший преподаватель кафедры китаеведения факультета востоковедения КазНУ им. аль-Фараби, научный сотрудник Евразийского научно-исследовательского института при МКТУ им. Х.А.Яссави

²Доктор PhD, зам. директора Евразийского научно-исследовательского института при МКТУ им. Х.А.Яссави

Аннотация. В статье проводится анализ политики Китая в вопросе расширения ШОС. Большинство аналитиков сходятся во мнении, что Шанхайская организация сотрудничества в основном китайская инициатива и что Китай играет ведущую роль в «шосовском» процессе. Китай возлагал большие надежды на способность ШОС стать организацией многостороннего экономического сотрудничества. Пекин предложил ряд программ по инвестированию в ШОС, но экономические проекты не были осуществлены в рамках ШОС. В 2013 году Китай выдвинул новую инициативу – «Один пояс – один путь». После решения вопроса многостороннего экономического сотрудничества, Китай обратил внимание на будущее расширение членства ШОС.

Ключевые слова: Китай, ШОС, многостороннее экономическое сотрудничество, безопасность.

Founded in 2001, the Shanghai Cooperation Organization (SCO) now has China, Kazakhstan, Kyrgyzstan, Russia, Tajikistan and Uzbekistan as its full members, with Afghanistan, Belarus, India, Iran, Mongolia and Pakistan as observers, and Armenia, Azerbaijan, Cambodia, Nepal, Sri Lanka and Turkey as dialogue partners. The official founding declaration asserted that the main objective of the organization was to combat the so-called three evil forces: international terrorism, ethnic separatism and religious extremism. The organization has been interpreted in a variety of ways since its inception. One group of analysts agree with the views of the governments of the SCO member states that the organization is primarily focused on internal security problems in the region.[1] Most Chinese analysts express the same view that the SCO is a regional organization of non-traditional security.[2] Western interpretations are quite different, as they argue that the SCO constituted a joint effort by a group of authoritarian states to defend themselves against regime change in the face of a regional democratic trend.[3]

Most analysts agree that this regional organization is largely a Chinese initiative and that China plays a leading role in the SCO process.[4] Some analysts suggest that China attempted to enter and to manage this region via a multilateral approach. China is using the SCO for implementation of the “Beijing Consensus” in Central Asia. Since the political values and foreign policy are one of the three sources of the Chinese soft power, the SCO has gradually become the main mechanism or

guide for China's policy in Central Asia. Along with the Central Asian countries the organization includes Russia, which allows to significantly mitigate the perception of China in the Central Asian region as a threat. Also, the SCO provides a good framework for China to cooperate closely in combating terrorism, extremism, separatism and various other cross-border criminal forces. The primary target of the Chinese anti-terrorism campaign is the East Turkestan Islamic Movement (ETIM), which advocates for the independence of Xinjiang. From the Chinese perspective, in the framework of the SCO it is of particular importance for China to be able to count on the support of the other nine member and observer states in its campaign against the ETIM. Moreover, China has also been able to draw support from the SCO partners in its efforts to frustrate other conventional or non-conventional security threats and to

eliminate or to ease the external factors of disruption to China's stability and development.[5]

China employs the SCO as a vehicle to expand its influence in its immediate neighborhood where it does not have any solid historical and cultural foundation, as opposed to Russia, which long had Central Asia as a part of Tsarist Russia and later as a part of the Soviet Union for about 200 years. Therefore, China was not generally interested in inviting new members to join the organization because it was more concerned with consolidating cooperation with the existing members, particularly the Central Asian states. Beijing was equally interested in the development of security aspect as well as economic ties. China held great hopes for the ability of the SCO to organize multilateral economic cooperation. Beijing wanted to use the SCO in order to export its products, labor and capital to the neighboring countries. For this purpose China offered a variety of projects: from an introduction of a free trade zone [6] to the establishment of the SCO Development Bank.[7] However, all these initiatives were blocked by the other members of the organization. When commenting on the Regulations on Observer States of the SCO in June 2004 Secretary General of the SCO, Zhang Deguang, stated that the priority for the SCO was not enlargement but more substantial international cooperation and development.[8] As summarized by S. Kushkumbayev, unless clear parameters of the economic interaction within the framework of the SCO are established, Beijing would not be interested in expanding the SCO membership to include the states of South-East Asia.[9]

Beijing has offered a number of programs on investments into the SCO states from the assets of the organization on a bilateral basis.[10] Other economic projects were not carried out within the framework of the SCO. The crisis of 2014, and the sanctions against Russia considerably damaged the economic situation in Russia and the entire Central Asian region prompting the need for investments. In this light, China immediately suggested the establishment of the Silk Road Fund. All these factors have a positive impact on the fact that China, relying on the SCO as a base platform, put forward a new initiative, the creation of the "New Silk Road Economic Belt" and the "21st century Marine Silk Road" in 2013. At the moment, the initiative is called "One Belt, One Road". Consequently, the Eurasian

Economic Union (EEU), a regional organization, initially created with the aim to protect itself from excessive economic influence of China, has changed its direction toward the interface with the Chinese initiative. [11]

The Heads of State of the Shanghai Cooperation Organization summit in Uzbekistan signed memorandums joining the organization in India and Pakistan in 2016. According to participants of the summit, it will bring the SCO to the next level. Meeting of the Council of Heads of Member States of the Shanghai Cooperation Organization in an expanded format in Tashkent.

The SCO countries will share their experience in dealing with the economic crisis

The summit declaration adopted on the basis of the parties reflected the approaches to the further development of the association and expressed consolidated opinion on topical issues of the international agenda. In particular, the SCO leaders noted geopolitical tensions and the importance of the fight against terrorism. Following the summit, the participants adopted the Tashkent Declaration fifteenth anniversary of the SCO. One of the main themes of the document was the fight against terrorism and extremism that pose a growing threat to all countries of the world.

"The rapidly changing situation in the world is characterized by increased geopolitical tensions, the growing scale of terrorism, separatism and extremism, negative impact on the entire system of international relations", - stated in the Tashkent Declaration. Russian President Vladimir Putin said at the summit about the need to build the capacity of the SCO regional anti-terrorist structure.

"Of course, the main direction of the overall activity is to provide common security in the SCO space. It is necessary to further strengthen the potential of the regional anti-terrorist structure, improve the coordination of law enforcement agencies within the UN and other international organizations to accelerate the preparation of the draft convention of the SCO to combat extremism", - said Putin at a

meeting of heads of SCO member states in an enlarged format.

In particular, the organization is necessary to counteract the terrorist threat, which comes from Afghanistan, the president said. He also stated the need to update the anti-drug strategy of the SCO and its implementation program.

The summit participants were in favor of preserving the territorial integrity, unity, sovereignty and stability in Syria. The political settlement of the situation in the country has no alternative and allow the Syrian people to determine their own future, the Tashkent Declaration. The heads of the SCO member stressed the need as soon as possible to stabilize the situation in the Middle East and North Africa by the political crisis in accordance with the principles of the UN Charter and international law.

An important factor in strengthening security in the region in a declaration called the early realization of peace and stability in Afghanistan. The SCO member states support the settlement of the "Afghan conflict through the promotion of an inclusive process of national reconciliation and proceed from the fact that these

efforts should be undertaken under the leadership of the Afghans and by the Afghans themselves".

The summit participants also reaffirmed the importance of a political solution to the crisis in Ukraine on the basis of good performance of the Minsk agreements. In the declaration, the parties opposed the unilateral strengthening of missile defense systems. Such actions are to ensure "their own security at the expense of others" threaten regional and international stability, the document says.

SCO leaders signed a memorandum on the obligations of the Indian and Pakistani counterparts on the accession to the Convention of association, mandatory for each of its Member States. The procedure for admission of India and Pakistan to the SCO was launched in 2015.

"We expect that our partners will be able to pass the rest of the way as quickly as possible to our next meeting in Kazakhstan", - he said at the summit, the Russian president. He noted that now it is necessary to begin work on the incorporation of India and Pakistan in the working mechanisms of cooperation within the SCO.

The establishment of the "New Silk Road Economic Belt" has solved an issue of the future enlargement of the SCO membership. Based on Russia's proposal, the SCO leaders passed a resolution on starting the procedures of granting India and Pakistan full membership of the organization at the 15th SCO summit in Ufa, Russia in 2015. Pakistan applied for a full membership in 2006 and India in 2014. There are enough reasons explaining Pakistan's enthusiasm to become an SCO member. It has strong political, economic and security motivations. Foreseeing that the SCO membership may further strengthen its ties with China, a longstanding 'all weather' ally is equally important.[12] On the other hand, China is happy to see its ally as part of the organization. It understands that the admission of Pakistan alone is unacceptable to Russia. Analysts believe that India's bid to join the SCO is supported by Russia, as Russian policymakers believe that it would be easier to constrain China's influence on the SCO with India as a full member.[13] As for China, it had no reason to welcome a potential competitor into an organization where it played a leading role until the admission of Pakistan. Both India and Pakistan were admitted to the SCO inciting rivalry within the organization.

The stance reflected in two documents relating the procedure of admitting new members mainly represents a passive Chinese response to the enthusiastic membership requests expressed by some states. It, by no means, implies that the SCO members have a specific enlargement plan in mind, let alone a consensus. A combination of new members and a determination to make the organization a genuinely important and influential bloc is likely to ensure that the further development and expansion of the SCO. The ambition to create a truly dominant organization free of any Western influence may become a reality in the near future. It is quite easy to set up formal multilateral organization. However, whether this organization can or cannot have a real effect on international relations is another

matter. In this institutional dimension, China has more freedom to play, since its partners do not

treat the issue as a priority. Russia and the Central Asian states understand the utility that the SCO provides to them. This multilateral institution is also helping China and Russia to regulate their interactions in Central Asia. China will not give up its attempt to play the leading role because it has huge stakes riding on it, including its international reputation and credibility.

REFERENCES

- [1] Aris, S. The Shanghai Cooperation Organization: “tackling the three evils”. A regional response to non-traditional security challenges or an anti-Western bloc? *Europe-Asia Studies*. 61(3), 2009, p.462.
- [2] 余建华. 上海合作组织非传统安全研究 (Yu Jianhua. Studies on the Nontraditional Security of the Shanghai Cooperation Organization). Shanghai: 上海社会科学院出版社, 2009.
- [3] Cooley, A. The League of Authoritarian Gentlemen. <http://foreignpolicy.com/2013/01/30/the-league-of-authoritarian-gentlemen/>
- [4] Chung, C. P. China and the institutionalization of the Shanghai Cooperation Organization. *Problems of Post-Communism*, 53(5), 2006, pp. 3-14; Guang, P. A new diplomatic model: a Chinese Perspective on the Shanghai Cooperation Organization. *Washington Journal of Modern China* 9(1), 2008, pp. 55-72. Yuan, J.D. China’s role in the establishing and building the Shanghai Cooperation Organization. *Journal of Contemporary China*, 19(67), 2010, pp.855-869;
- [5] Alyson J. K. Bailes, Pál Dunay, Pan Guang, Mikhail Troitskiy. The Shanghai Cooperation Organization. SIPRI Policy Paper No. 17, pp. 45-58.
- [6] 上海合作组织建立自由贸易区可行性分析. 发布时间：2013-12-12 16:14:38 作者：吴宏伟 文章来源：载李进峰·吴宏伟、李伟主编《上海合作组织发展报告（2013）》，社会科学文献出版社2013年9月第1版。
http://studysco.cass.cn/shyj/jjhzt/201311/t20131125_880359.html
- [7] 上合组织开发银行——中国全面金融外交的新设想. 银行业研究 2014.09.19 第 126 期.
<http://www.icbc.com.cn/SiteCollectionDocuments/ICBC/Resources/ICBC/fengmao/download/2014/shanghezuzhikaifayinhang.pdf>
- [8] Renmin Ribao (People’s Daily), 16 June 2004.
- [9] S. Kushkumbaev .The development of SCO as a regional organization: a potential of expansion. <http://kisi.kz/en/categories/geopolitics-and-international-affairs/posts/the-development-of-sco-as-a-regional-organization-a-pot>
- [10] Wang Haiyan. Regional Economic Cooperation in Central Asia under the Framework of Shanghai Cooperation Organization. *Journal of Xinjiang Normal University (Social Sciences)*. №2. June, 2008.
- [11] 中华人民共和国与俄罗斯联邦关于丝绸之路经济带建设和欧亚经济联盟建设对接合作的联合声明 (全文) (“Joint statement between the Russian Federation and the People’s Republic of China on cooperation in construction of conjugation of the Eurasian Economic Union and the Silk Road Economic Belt”) http://www.fmprc.gov.cn/web/ziliao_674904/zt_674979/dnzt_674981/qtzt/ydyt_675049/zyxw_675051/t1262143.shtml
- [12] Song, W. Interests, Power and China’s Difficult Game in the SCO. *Journal of Contemporary China*, 23(85), 2014, pp.85-101;
- [13] Roy, M.S. Dynamics of expanding the SCO. http://www.idsa.in/idsacomments/DynamicsofExpandingtheSCO_msroy_040411

МАЗМҰНЫ

Айсаева Н.Б. МИНДІК ҚЫТАЙ ЖӘНЕ ОРТАЛЫҚ АЗИЯ МЕМЛЕКЕТТЕРІНІҢ ДИПЛОМАТИЯЛЫҚ ҚАТЫНАСТАРЫ.....	8
Айсаева Н.Б. ГУМАНИТАРЛЫҚ ЫНТЫМАҚТАСТЫҚ САЛАСЫНДАҒЫ МӘДЕНИЕТАРАЛЫҚ ДИАЛОГТЫҢ РӨЛІ МЕН ОРНЫ.....	15
Арапов Ж.М. ҚАЗАҚ ЭТНОСЫНЫҢ ҚАЛЫПТАСУЫНДАҒЫ ЖАЛАЙЫР ТАЙПАСЫНЫҢ ОРНЫ.....	19
Атығаев Н.Ә. ШЕТЕЛДІК БИЛЕУШІЛЕР САРАЙЛАРЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ӘЙЕЛДЕРІ (XV–XVII ғғ.).....	25
Аубакирова Ж.С. ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕМОГРАФИЯЛЫҚ ҮРДІСТЕРІ: ТҮУ МЕН ӨЛІМНІҢ ӨНІРЛІК ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ.....	38
Ахметжанова А.Т., Сарыбаев М.С. ҚАЗАҚСТАН ТӘУЕЛСІЗДІГІ КЕЗЕҢІНДЕ АХМЕТ БАЙТҮРСЫНОВ ПЕН ОНЫҢ ПІКІРЛЕСТЕРІНІҢ МҰРАСЫН ЗЕРТТЕУ.....	46
Әбжанов Х. ДЕМОКРАТИЯ ЖӘНЕ «МӘНГІЛІК ЕЛДІҢ» КОНСТИТУЦИЯЛЫҚ МҰРАТЫ.....	54
Байдалы Р.Ж., Бекмағамбетова М.Ж. АЙДАРХАН ТҮРЛЫБАЕВ - АЛАШ ҚОЗҒАЛЫСЫНЫҢ САЯСИ КӨШБАСШЫСЫ.....	58
Бегалиева А.К., Амирханов М.Б., Ахметжанов Д.Г. КЕҢЕС ОДАҒЫНЫҢ XX ғ. 20-ШЫ ЖЫЛДАРЫНДАҒЫ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ САЯСАТЫ.....	67
Боташ С. XVII-XVIII ҒАСЫРЛАРДАҒЫ ҚАЗАҚСТАН МЕН РЕСЕЙДІҢ САУДА БАЙЛАНЫСТАРЫНЫҢ МӘСЕЛЕЛЕРІ.....	72
Еркенова Ә.Қ. ҚАЗАҚСТАНДА МҰРАҒАТ ІСІН БАСҚАРУ.....	81
Ибрагимова М.Н., Тастемирова Г.А. АБД АР-РАЗЗАК САМАРКАНДИДІҢ «МАТЛА ' АС-СА ' ДАЙН ВА МАДЖМА 'АЛ-БАХРАЙНЫ» ШЫҒАРМАСЫ – ОРТАҒАСЫРЛЫҚ ҚАЗАҚСТАН ТАРИХЫНЫҢ ДЕРЕК КӨЗІ.....	87
Исаев М.С. ҚОЖА АХМЕТ ЯСАУИ ІЛІМІ НЕГІЗІНДЕ КӨНЕ ТҮРКІЛІК ДҮНИЕТАНЫМДАҒЫ «БИЛІКТІҢ КИЕЛІЛІГІ» ҰҒЫМЫНЫҢ ИСЛАМДЫҚ ҚҰНДЫЛЫҚТАРМЕН ОРНЫҒУЫ.....	93
Искакова Ғ.З., Байдаулетова М.Д., Өскенбай М. ТҮРКІ ҚАҒАНАТТАРЫНЫҢ ЭТНО-ТАРИХИ ГЕОГРАФИЯСЫ (VI ҒАСЫРДЫҢ ОРТАСЫ – X ҒАСЫР) БОЙЫНША НЕГІЗГІ ДЕРЕКТЕР.....	98
Керімбаев Е.Ә. ҚЫТАЙДЫҢ ӘЛЕМГЕ МӘДЕНИ БЫҚПАЛДАСТЫҚ САЯСАТЫ.....	105
Қозғамбаева Г.Б. ҰЛЫ ГЕОЛОГ, ҒАЛЫМ – ҚАНЫШ ИМАНТАЙҰЛЫ СӘТБАЕВ.....	111
Қозғамбаева Г.Б. ҚАЗАҚТАН ШЫҚҚАН ТҰҢҒЫШ ЕЛШІ - Н.ТӨРЕҚҰЛОВТЫҢ ҚОҒАМДЫҚ ҚЫЗМЕТІ МЕН ӨМІРІ.....	116
Қозғамбаева Г.Б. ҚАЗАҚСТАН МЕН РЕСЕЙДІҢ МӘДЕНИЕТ, ҒЫЛЫМ МЕН БІЛІМ САЛАСЫНДАҒЫ БАЙЛАНЫСТАРЫ.....	122
Қозыбақова Ф.А. ҚАЗАҚСТАНДА АСТЫҚ ДАЙЫНДАУ НАУҚАНЫ: ҚАЗАҚ ШАРУАЛАРЫН ҚУҒЫНДАУ.....	128

Мадиев Д.А.	
ҚХР-ДЫҢ СОЛТҮСТІК-БАТЫС ШЕКАРА Өңірінің Географиялық, Этникалық және Әлеуметтік Ерекшеліктеріне Талдау.....	136
Майданали З.	
ЗАМАНАУИ ТАРИХ ҒЫЛЫМЫНДАҒЫ «КӨШПЕЛІ ИМПЕРИЯ» ТҰЖЫРЫМДАМАСЫ.....	143
Мейрманова Г.А., Сериков М.С.	
ОРБҰЛАҚ ШАЙҚАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН ҚАЗІРГІ КЕЗДЕГІ ЖАҢА КӨЗҚАРАС.....	148
Мұқаметханұлы Н., Қауымбек Қ.	
ҚР МЕН ҚХР АРАСЫНДАҒЫ МӘДЕНИ ҚАРЫМ - ҚАТЫНАСТАРДЫҢ ДАМУЫ.....	154
Мұқаметханұлы Н., Ербосынов Т.А.	
ШҰЫ-НЫҢ БОЛАШАҚ КӨПЖАҚТЫ ДИПЛОМАТИЯСЫНЫҢ КЕЛЕШЕГІ.....	162
Несіпбаева Ж.Ж.	
ҚАЗАҚСТАННЫҢ СТРАТЕГИЯЛЫҚ ДАМУЫ ЖӘНЕ ЖАСТАР: ҚАЗІРГІ БІЛІМ БЕРУ ТЕНДЕНЦИЯЛАРЫ МЕН ПЕРСПЕКТИВАЛАРЫ.....	169
Нургазаева А.Б.	
ЖОҒАРҒЫ ОҚУ ОРЫНДАРЫНДАҒЫ ТӘРБИЕ ЖҰМЫСЫНЫҢ МАҢЫЗДЫЛЫҒЫ.....	175
Рвайдарова Г.О.	
1928-1929 ЖЫЛДАРДАҒЫ ІРІ ҚАЗАҚ БАЙЛАРЫН ТӨРКІЛЕУ МӘСЕЛЕСІНЕ ЖАҢА КӨЗҚАРАС....	179
Садыкова А.М.	
РЕСЕЙ КОММУНИСТІК (БОЛЬШЕВИКТІК) ПАРТИЯСЫНЫҢ ОРТАЛЫҚ КОМИТЕТІ ҚАРАМАҒЫНДАҒЫ ДІНМЕН КҮРЕС ЖӨНІНДЕГІ КОМИССИЯСЫ ЖӘНЕ МҰСЫЛМАН МӘСЕЛЕСІ.....	185
Сандықбаева Ө.Д., Мұсағұлова А.Б.	
ИДЕОЛОГИЯЛЫҚ ЦЕНЗУРАНЫҢ 1950-60 ЖЖ. ҒЫЛЫМ МЕН МӘДЕНИЕТКЕ, ӘДЕБИЕТКЕ ТИГІЗГЕН ӘСЕРІ.....	190
Сандықбаева Ө.Д., Мұсағұлова А.Б.	
ЖАСТАР САЯСАТЫ ҰҒЫМЫНЫҢ ҚАЛЫПТАСУЫ ЖӘНЕ РУХАНИ ФАКТОРЛАРЫ.....	202
Сериккалиева А.Е., Амирбек А.А.	
ҚЫТАЙДЫҢ ШАНХАЙ ЫНТЫМАҚТАСТЫҚ ҰЙЫМЫН КЕҢЕЙТУ ТУРАЛЫ КӨЗҚАРАСЫ.....	211
Тасилова Н., Сайынова Б.	
«ҚЫРҒЫЗДАРДЫҢ (ҚАЗАҚТАРДЫҢ) ЖЕР ПАЙДАЛАНУ МАТЕРИАЛДАРЫ...» - ҚАЗАҚ ҚОҒАМЫ ТАРИХЫНЫҢ ДЕРЕК КӨЗІ РЕТІНДЕ (XIX – XX ғғ. БАСЫ.).....	216
Уалтаева А.С.	
ТМД МЕМЛЕКЕТТЕРІНДЕГІ ҚАЗАҚ ДИАСПОРАСЫНЫҢ ҚАЛЫПТАСУ НЕГІЗДЕР.....	221
Уалтаева А.С.	
ҚАЗАҚТАРДЫҢ ҮШІНШІ ДҮНИЕЖҮЗІЛІК ҚҰРЫЛТАЙЫ.....	227
Уалтаева А.С.	
ҚАЗАҚСТАРДЫҢ БІРІНШІ ДҮНИЕЖҮЗІЛІК ҚҰРЫЛТАЙЫ: ТАРИХЫ МЕН ЖАЛҒАСУЫ.....	232

СОДЕРЖАНИЕ

Айсаева Н.Б. ДИПЛОМАТИЧЕСКИЕ СВЯЗИ МИНСКОГО КИТАЯ С ГОСУДАРСТВАМИ ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ.....	8
Айсаева Н.Б. РОЛЬ И МЕСТО МЕЖКУЛЬТУРНОГО ДИАЛОГА В СФЕРЕ ГУМАНИТАРНОГО СОТРУДНИЧЕСТВА.....	15
Арапов Ж.М. МЕСТО ПЛЕМЕНИ ЖАЛАИР В ФОРМИРОВАНИИ КАЗАХСКОГО ЭТНОСА.....	19
Атыгаев Н.А. КАЗАХСКИЕ ЖЕНЩИНЫ ПРИ ДВОРАХ ИНОСТРАННЫХ ПРАВИТЕЛЕЙ (XV–XVII ВВ.).....	25
Аубакирова Ж.С. ДЕМОГРАФИЧЕСКИЕ ТЕНДЕНЦИИ КАЗАХСТАНА: РЕГИОНАЛЬНЫЕ ОСОБЕННОСТИ РОЖДАЕМОСТИ И СМЕРТНОСТИ.....	38
Ахметжанова А.Т., Сарыбаев М.С. ИЗУЧЕНИЕ НАСЛЕДИЯ АХМЕТА БАЙТУРСЫНОВА И ЕГО ЕДИНОМЫШЛЕННИКОВ В ПЕРИОД НЕЗАВИСИМОСТИ КАЗАХСТАНА.....	46
Абжанов Х. ДЕМОКРАТИЯ И КОНСТИТУЦИОННАЯ ЦЕЛЬ «МӘНГІЛІК ЕЛ».....	54
Байдалы Р.Ж., Бекмагамбетова М.Ж. АЙДАРХАН ТУРЛЫБАЕВ – ПОЛИТИЧЕСКИЙ ЛИДЕР АЛАШСКОГО ДВИЖЕНИЯ.....	58
Бегалиева А.К., Амирханов М.Б., Ахметжанов Д.Г. СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ПОЛИТИКА СССР В 20-Х ГОДАХ XX ВЕКА.....	67
Боташ С. ПРОБЛЕМЫ ТОРГОВЫХ ОТНОШЕНИЙ МЕЖДУ КАЗАХСТАНОМ И РОССИЕЙ В XVII-XVIII ВВ.....	72
Еркенова А.К. УПРАВЛЕНИЕ АРХИВНЫМ ДЕЛОМ В КАЗАХСТАНЕ.....	81
Ибрагимов М.Н., Тастемирова Г.А. СОЧИНЕНИЕ АБД АР-РАЗЗАК САМАРКАНДИ «МАТЛА ' АС-СА ' ДАЙН ВА МАДЖМА 'АЛ-БАХРАЙН».....	87
Исаев М.С. ЗАКРЕПЛЕНИЕ ПОНЯТИЯ «СВЯТОСТЬ ВЛАСТИ» В ДРЕВНЕТЮРКСКОМ МИРОВОЗЗРЕНИИ ИСЛАМСКИМИ ЦЕННОСТЯМИ НА ОСНОВЕ УЧЕНИЯ ХОДЖИ АХМЕДА ЯСАВИ.....	93
Искакова Г.З., Байдаулетова М.Д., Ускенбай М. ОСНОВНЫЕ ДАННЫЕ ПО ЭТНОИСТОРИЧЕСКОЙ ГЕОГРАФИИ ТЮРКСКИХ КАГАНАТОВ (СЕРЕДИНА VI - X ВВ.).....	98
Керимбаев Е.А. ПОЛИТИКА КИТАЯ ПО ИНТЕГРИРОВАНИЮ В МИРОВОЕ КУЛЬТУРНОЕ ПРОСТРАНСТВО.....	105
Козгамбаева Г.Б. ВЫДАЮЩИЙСЯ ГЕОЛОГ И УЧЕНЫЙ КАНЫШ ИМАНТАЙУЛЫ САТБАЕВ.....	111
Козгамбаева Г.Б. ОБЩЕСТВЕННАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ И ЖИЗНЬ ПЕРВОГО КАЗАХСТАНСКОГО ПОСЛА - Н. ТОРЕКУЛОВА.....	116
Козгамбаева Г.Б. КАЗАХСТАНСКО-РОССИЙСКОЕ СОТРУДНИЧЕСТВО В СФЕРЕ КУЛЬТУРЫ.....	122
Козыбакова Ф.А. КАМПАНИЯ ПО ЗАГОТОВКЕ КОРМОВ В КАЗАХСТАНЕ: РЕПРЕССИЯ КАЗАХСКИХ КРЕСТЬЯН.....	128

Мадиев Д.А. АНАЛИЗ ГЕОГРАФИЧЕСКИХ, ЭТНИЧЕСКИХ И СОЦИАЛЬНЫХ ОСОБЕННОСТЕЙ СЕВЕРО-ЗАПАДНОГО ПРИГРАНИЧНОГО РАЙОНА КНР.....	136
Майданали З. КОНЦЕПТ «КОЧЕВАЯ ИМПЕРИЯ» В СОВРЕМЕННОЙ ИСТОРИИ.....	143
Мейрманова Г.А., Сериков М.С. ИСТОРИЯ И СОВРЕМЕННОЕ ЗНАЧЕНИЕ ОРБУЛАКСКОЙ БИТВЫ.....	148
Мукаметхакнулы Н., Кауымбек К. РАЗВИТИЕ КУЛЬТУРНЫХ ВЗАИМОТНОШЕНИИ РК И КНР.....	154
Мукаметхакнулы Н., Ербосынов Т.А. ПЕРСПЕКТИВЫ БУДУЩЕЙ МНОГОСТОРОННЕЙ ДИПЛОМАТИИ ШОС.....	162
Несипбаева Ж.Ж. СТРАТЕГИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ КАЗАХСТАНА И МОЛОДЕЖЬ: СОВРЕМЕННЫЕ ТЕНДЕНЦИИ И ПЕРСПЕКТИВЫ ОБРАЗОВАНИЯ.....	169
Нургазаева А.Б. ЗНАЧЕНИЕ ВОСПИТАТЕЛЬНОЙ РАБОТЫ В ВЫСШИХ УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЯХ.....	175
Рвайдарова Г.О. СОВРЕМЕННЫЕ ВЗГЛЯДЫ НА ПРОБЛЕМЫ КОНФИСКАЦИИ ИМУЩЕСТВА КРУПНЫХ БАЕВ В 1928-1929 ГОДАХ.....	179
Садыкова А.М. КОМИССИЯ ПО БОРЬБЕ С РЕЛИГИЕЙ ПРИ ЦК КОММУНИСТИЧЕСКОЙ (БОЛЬШЕВИСТСКОЙ) ПАРТИИ РОССИИ И МУСУЛЬМАНСКИЙ ВОПРОС.....	185
Сандыкбаева У.Д., Мусагулова А.Б. ВЛИЯНИЕ ИДЕОЛОГИЧЕСКОЙ ЦЕНЗУРЫ 50-60-х гг. НА НАУКУ, КУЛЬТУРУ И ЛИТЕРАТУРУ.....	190
Сандыкбаева У.Д., Мусагулова А.Б. СТАНОВЛЕНИЕ ПОНЯТИЙ И ДУХОВНОГО ФАКТОРА ПОЛИТИКИ МОЛОДЕЖИ.....	202
Сериккалиева А.Е., Амирбек А.А. КИТАЙСКОЕ ВИДЕНИЕ РАСШИРЕНИЯ ШАНХАЙСКОЙ ОРГАНИЗАЦИИ СОТРУДНИЧЕСТВА...211	211
Тасилова Н., Сайынова Б. «МКЗ» КАК ИСТОЧНИКА ПО ИСТОРИИ КАЗАХСКОГО ОБЩЕСТВА (XIX – НАЧАЛА XX ВВ.).....	216
Уалтаева А.С. ОСОБЕННОСТИ ФОРМИРОВАНИЯ КАЗАХСКОЙ ДИАСПОРЫ В СТРАНАХ СНГ.....	221
Уалтаева А.С. ТРЕТИЙ ВСЕМИРНЫЙ КУРУЛТАЙ КАЗАХОВ.....	227
Уалтаева А.С. ПЕРВЫЙ ВСЕМИРНЫЙ КУРУЛТАЙ КАЗАХОВ: ИСТОРИЯ И ПРОДОЛЖЕНИЕ.....	232

CONTENTS

Aisayeva N.B. DIPLOMATIC RELATIONS OF MING CHINA WITH CENTRAL ASIAN STATES.....	8
Aisayeva N.B. THE ROLE AND PLACE OF INTERCULTURAL DIALOGUE IN THE FIELD OF HUMANITARIAN COOPERATION.....	15
Arapov Zh.M. PLACE OF THE ZHALAIR TRIBE IN THE FORMATION OF THE KAZAKH ETHNOS.....	19
Atygayev N.A. KAZAKH WOMEN AT THE COURTS OF FOREIGN RULERS (XV-XVII CENTURY).....	25
Aubakirova Zh.S. DEMOGRAPHIC TRENDS IN KAZAKHSTAN: REGIONAL PECULIARITIES OF FERTILITY AND MORTALITY.....	38
Ahmetzhanova A.T., Sarybayev M.S. THE STUDY OF HERITAGE AHMET BAITURSYNOV AND HIS ADHERENTS IN THE PERIOD OF INDEPENDENCE OF KAZAKHSTAN.....	46
Abzhanov Kh. DEMOCRACY AND THE CONSTITUTIONAL PURPOSE OF THE 'MANGILIK EL'	54
Baidaly R.Zh., Bekmagambetova M.Zh. AIDARKHAN TURLYBAYEV IS A POLITICAL LEADER OF THE ALASH MOVEMENT.....	58
Begalieva A.K., Amirkhanov M.B., Akhmetzhanov D.G. SOCIO-ECONOMIC POLICY OF THE USSR IN THE 20S OF THE TWENTIETH CENTURY.....	67
Botash S. THE PROBLEMS OF TRADE RELATIONS BETWEEN KAZAKHSTAN AND RUSSIA IN THE XVII-XVIII CENTURIES.....	72
Erkenova A.K. MANAGEMENT OF ARCHIVAL BUSINESS IN KAZAKHSTAN.....	81
Ibragimova M.N., Tastemirova G.A. THE COMPOSITION ABD AR-RAZZAK SAMARKANDI "MATLA 'EXPERT-SA' DINE BA MAJMA 'IS SCARLET-BAKHRAYN".....	87
Isaev M.S. ESTABLISHMENT OF THE CONCEPT OF "HOLINESS OF POWER" IN THE ANCIENT TURKIC WORLDVIEW WITH ISLAMIC VALUES BASED ON THE TEACHINGS OF KHOJA AHMED YASAWI.....	93
Iskakova G.Z., Baidauletova M.D., Uskenbay M. BASIC DATA ON THE ETHNO-HISTORICAL GEOGRAPHY OF THE TURKIC KAGANATES (MID VI-X CENTURIES).....	98
Kerimbev Y.A. CHINA'S POLICY OF INTEGRATION INTO THE GLOBAL CULTURAL SPACE.....	105
Kozgambaeva G.B. OUSTANDING GEOLOG VERSUS SCIENTIST KANYSH IMANTAIEVICH SATBAYEV.....	111
Kozgambaeva G.B. PUBLIC ACTIVITY AND LIFE OF THE FIRST KAZAKH AMBASSADOR - N. TUREKULOV.....	116
Kozgambaeva G.B. KAZAKHSTAN-RUSSIAN COLLABORATION IN THE FIELD OF CULTURE.....	122
Kozybakova F.A. CAMPAIGN ON THE PURVEYANCE OF FORAGE IN KAZAKHSTAN: REPRESSION OF KAZAKH PEASANTS.....	128

Madiev D.A. ANALYSIS OF GEOGRAPHICAL, ETHNIC AND SOCIAL FEATURES OF NORTH-WEST BORDER REGION OF CHINA.....	136
Maydanali Z. THE CONCEPT OF "NOMADIC EMPIRE" IN MODERN HISTORY.....	143
Meirmanova G.A., Serikov M.S. HISTORY AND MODERN SIGNIFICANCE OF THE BATTLE OF ORBULAK.....	148
Mukamethanuly N., Kaumbek K. THE DEVELOPMENT OF CULTURAL RELATIONSHIP BETWEEN KAZAKHSTAN AND PEOPLE'S REPUBLIC OF CHINA.....	154
Mukamethanuly N., Yerbossinov T.A. PROSPECTS OF NEW MULTILITERAL DIPLOMACY OF THE SCO.....	162
Nesipbaeva Zh.Zh. STRATEGIC DEVELOPMENT OF KAZAKHSTAN AND YOUNG PEOPLE : MODERN TENDENCIES AND PROSPECTS OF EDUCATION.....	169
Nurtazaeva A.B. THE VALUE OF EDUCATIONAL WORK IN HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS.....	175
Rvaydarova G.O. THE NEW VIEW PROBLEMS OF PROPEVTY CONFISCATION OF BAYS IN 1928-1929 YEARS.....	179
Sadykova A.M. COMMISSION ON THE FIGHT AGAINST RELIGION AND THE MUSLIM QUESTION UNDER THE CENTRAL COMMITTEE OF THE COMMUNIST (BOLSHEVIK) PARTY OF RUSSIA.....	185
Sandykbaeva U.D., Mussagulova A.B. THE INFLUENCE OF IDEOLOGICAL CENSORSHIP OF 50-60IES ON SCIENCE, CULTURE AND LITERATURE.....	190
Sandykbaeva U.D., Mussagulova A.B. FORMATION OF CONCEPTS AND SPIRITUAL FACTOR OF THE YOUTH POLICY.....	202
Serikkaliyeva A.E., Aidarbek A.A. CHINESE VIEW ON THE EXPANSION OF THE SHANGHAI COOPERATION ORGANIZATION.....	211
Tasylova N., Saynova B. "MKZ" AS SOURCE ON HISTORY OF THE KAZAKH SOCIETY (THE END OF XIX– THE BEGINNING OF THE XX CENTURIES).....	216
Ualtayeva A.S. FEATURES OF THE KAZAKH DIASPORA FORMATION IN THE CIS COUNTRIES.....	221
Ualtayeva A.S. THE THIRD WORLD KURULTAI OF KAZAKHS.....	227
Ualtayeva A.S. THE FIRST WORLD KURULTAI OF KAZAKHS: HISTORY AND CONTINUATION.....	232

EDU.E-HISTORY.KZ

электрондық ғылыми журналы
2017. 1(9)

Бас редактор: Қабылдинов З.Е.

Компьютерде беттеген: Зикирбаева В.С.

Жарияланған күні: 15.03.2017.

Пішімі 70x100/16. Баспа табағы 26,6.

Құрылтайшысы және баспагері:

Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігі Ғылым комитеті

Ш.Ш. Уәлиханов атындағы Тарих және этнология институты ШЖҚ РМК

Редакция мен баспаның мекен-жайы:

050010, Қазақстан Республикасы, Алматы қ., Шевченко көш., 28-үй

ҚР ҒЖБМ ҒК Ш.Ш. Уәлиханов атындағы Тарих және этнология институты ШЖҚ РМК

Тел.: +7 (727) 261-67-19, +7 (727) 272-47-59

E-mail: edu.history@bk.ru.

Журнал сайты: <https://edu.e-history.kz>

Ш.Ш. Уәлиханов ат. ТжЭИ басылған:

050010 Қазақстан Республикасы, Алматы қ., Шевченко көш., 28-үй